

P R E D G O V O R

uz II izmenjeno i dopunjeno izdanje

Prvo izdanje pod nazivom »Zbirka obrazaca za praktičnu primenu Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona u upravnim sporovima«, verovatno je zadovoljilo potrebe prakse s obzirom da je brzo prodato i da se već javljaju zahtevi za njegovim drugim izdanjem. Tim zahtevima iz prakse udovoljava se, eto, štampanjem drugog, ali znatno izmenjenog i dopunjenog izdanja pod novim nazivom »Zbirka obrazaca za praktičnu primenu Zakona o opštem upravnom postupku«, dok su obrasci za praktičnu primenu Zakona o upravnim sporovima izdvojeni za posebno izdanje.

S obzirom da je u međuvremenu, od prvog do drugog izdanja, praksa obogaćena primerima raznih podnesaka za ostvarivanje prava i za regulisanje obaveza, kao i obrascima za rešavanje najrazličitijih slučajeva u upravnom postupku, to ova zbirka donosi i mnoge nove primere i obrasce, što je čini kompletnijom i sadržajnijom od njenog prvog izdanja.

Prema tome, ova zbirka sadrži obrasce i primere akata koje organi, organizacije i sudovi donose kad vode postupak, kad preduzimaju pojedine radnje i kad rešavaju u upravnom postupku odnosno u upravnim sporovima. Pored toga, ova zbirka sadrži i primere raznih podnesaka (zahteva, molbi, žalbi, tužbi, predloga i dr.) koje građani i organizacije, kao stranke, u upravnom postupku i u upravnim sporovima podnose organima, organizacijama i sudovima radi ostvarivanja i zaštite svojih prava i pravnih interesa u tim oblastima.

U pripremi ove zbirke obrazaca i primera akata pošlo se od činjenice da se u upravnom postupku i upravnom sporu svakodnevno i u ogromnom broju slučajeva građani i organizacije, kao stranke, obraćaju organima i sudovima za ostvarivanje i zaštitu svojih prava i pravnih interesa, i da, s druge strane, organi, organizacije i sudovi povodom tih zahteva vode postupak, preduzimaju radnje i rešavaju primenom Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima, donoseći godišnje na desetine miliona rešenja, presuda, zaključaka i drugih akata.

Pored toga, imala se u vidu i činjenica da u našoj stručnoj literaturi postoje zbirke obrazaca za praktičnu primenu pojedinih odredaba iz propisa o drugim postupcima (parničnom, krivičnom, izvršnom, prekršajnom

i dr.), te da nedostaje jedna takva kompletna zbirka obrazaca za praktičnu primenu pojedinih odredaba ZUP-a i ZUS-a.

Takođe se imalo u vidu da princip zakonitosti (utvrđen ustavom, a razrađen zakonima) traži od organa, organizacija i sudova kad rade i odlučuju u upravnom postupku i upravnim sporovima, ne samo da pravilno primenjuju odredbe materijalnih propisa nego i sve procesne odredbe koje su sadržane u Zakonu o opštem upravnom postupku i u Zakonu o upravnim sporovima. Naime, od toga principa polazeći, shvatili smo da poseban značaj ima pravilna i potpuna primena onih odredaba iz navedenih propisa koje utvrđuju postupak, koje određuju način preduzimanja pojedinih radnji u tim postupcima, kojima se reguliše kako i kad treba da se donese rešenje, presuda, zaključak ili drugi akt u upravnom postupku odnosno u upravnom sporu, da bi svaka doneta odluka odnosno preduzeta radnja bila i u materijalnom i formalnom pogledu pravilna i zasnovana na zakonu. Jer, svaki pravilno sproveden postupak i preduzeta radnja treba da nađe odraza u aktima koja se donose u upravnom postupku i u upravnom sporu, a naročito u aktima kojima se taj postupak odnosno spor završava — u rešenju, presudi, zaključku i dr.

S obzirom na napred izneto, u obrascima i primerima akata dati su elementi (unapred pripremljeni podaci) koje treba da sadrže akta koja se donose u upravnom postupku odnosno u upravnom sporu, da bi postupak bio u smislu zakona pravilno sproveden, da bi preduzeta radnja bila pravilna i da bi takav akt bio pravilno donet.

Pojedini obrasci i primeri akata su ili propisani, ili su pak uzeti iz dosadašnje prakse, budući da su već korisno služili u upravnom postupku i u upravnim sporovima. Ističemo pritom da su samo propisani obrasci obavezni da se primenjuju onako kako su dati, a ostali su obrađeni tako da predstavljaju orijentaciju, kako za podneske u ostvarivanju i zaštiti prava i pravnih interesa stranaka, tako i za donošenje odgovarajućih akata (rešenja, presuda, zaključak i dr.) kad se u organima, organizacijama i sudovima vodi postupak, preduzimaju pojedine radnje i odlučuje o pravima i obavezama građana i organizacija u upravnom postupku i upravnom sporu. Instruktivni obrasci dati su kao nepopunjeni, ali sa nužnim elementima, a primeri akata su delimično ili u celini popunjeni sadržajem koji treba da imaju takvi akti.

Iako obrasci i primeri akata nisu dati kao isključivi šabloni i okviri, vodilo se računa da oni svojom formom i sadržinom odgovaraju određenim institutima i pojedinim odredbama iz Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima. U sadržini mnogih obrazaca i u primerima akata ukazano je ne samo na ono što je opšte i tipično, već i na sve ono što je bitno, a u nekim primerima i na detalje koji su potrebni za odlučivanje u tim slučajevima.

Uz pojedine obrasce i primere akata date su kratke napomene, kao i nužna objašnjenja za njihovo korišćenje ili popunjavanje. Obrazloženja u pojedinim obrascima i primerima akata sastavljeni su s obzirom na određena činjenična stanja. Ali, pošto u životu retko postoje dve ili više potpuno istih situacija, neophodno je da svako službeno lice prilikom sačinjavanja rešenja, zaključka, presude i dr. u konkretnom slučaju aplicira odgovarajuće odredbe materijalnih i procesualnih propisa na konkretno činjenično stanje, a da s obzirom na ocenu specifičnosti pojedinih situ-

acija i stanja sadrži obrazloženje. Samo tako izreka za svaki konkretan slučaj može biti pravilna, jer će imati odgovarajuću osnovu. S ovim ograničenjima, korišćenjem instruktivnih obrazaca i primera akata iz ove zbirke, mogu se postići određene prednosti u radu na primeni pojedinih odredaba ZUP-a i ZUS-a.

Obrazce i primere akata iz ove zbirke treba koristiti pošto se prethodno oceni da odgovaraju konkretnom slučaju. Ako obrazac odnosno primer akta u celini ne odgovara (što će često biti slučaj, jer se ne mogu predvideti rešenja za sve konkretne situacije), onda ga treba u odgovarajućem smislu prilagoditi ili izmeniti da bi se efikasnije radilo i rešavalo, te da bi se brže i lakše ostvarivala i štitila prava i pravni interesi građana i organizacija u upravnom postupku i u upravnom sporu. Pripremljene forme obrazaca i primeri pojedinih akata iz ove zbirke mogu u velikoj meri doprineti i ostvarivanju principa ekonomičnosti u upravnom postupku i u upravnom sporu, jer se korišćenjem datih obrazaca i primera akata postiže ušteda vremena i sredstava.

Posebno treba istaći da ova zbirka obrazaca i primera akata može i treba da doprinese ujednačavanju prakse kod pojedinih akata koji se donose u određenim slučajevima. I konačno, prethodno date forme akata su u neku ruku sredstvo koje stalno upozorava na pravilnu primenu materijalnih i formalnih propisa, a time se omogućava da se proverom blagovremeno uoče i otklone eventualni nedostaci koji bi dali povoda za poništavanje u žalbenom postupku ili u upravno-sudskom postupku.

Shvatajući tako značaj i korist obrazaca i primera akata, u ovoj zbirci su dati svi oni obrasci i primeri akata kojima se mogu zadovoljiti takve potrebe i koji treba da pruže najkonkretniju stručnu pomoć korisnicima ove zbirke.

U ovoj zbirci nalaze se obrasci i primeri akata za primenu pojedinih odredaba iz Zakona o opštem upravnom postupku, i primeri akata za primenu pojedinih odredaba iz Zakona o upravnim sporovima (kao što je upravni spor nastavak upravnog postupka). U okviru poglavlja, obrasci i primeri akata sistematizovani su tako da je moguće jednostavno i brzo nalaženje obrasca odnosno primera akta koji treba koristiti u konkretnom slučaju. Tako su, na primer, svi obrasci i primeri rešenja dati u jednoj grupaciji; svi podnesci nalaze se takođe u jednoj skupini, a na isti način su dalje svrstani u grupe ostali obrasci i primeri akata (za zaključke, za zapisnike i dr.). U okviru grupa, redosled obrazaca i primera akata je uređen prema redosledu članova u ZUP-u odnosno ZUS-u.

U ovoj zbirci mogu se naći obrasci i primeri akata za sve, ili skoro za sve faze rada u upravnom postupku i u upravnom sporu (za pojedine procesne radnje organa, organizacija i sudova, za odgovarajuće podneske građana i organizacija, za donošenje odluka u upravnom postupku i u upravnom sporu, kao i za izvršenje donetih odluka), tj. za celokupan tok upravnog postupka odnosno upravnog spora.

Postavljeni cilj u koncepciji za pripremu ove publikacije biće ostvaren ako obrasci i primeri akata, svaki posebno i svi zajedno u ovoj zbirci, korisno posluže građanima i organizacijama za lakše i brže ostvarivanje i zaštitu njihovih prava i pravnih interesa, a isto tako i organima, organizacijama i sudovima da efikasnije, pravilnije i potpunije preduzimaju poje-